

† *C A S I A N*

*Din darul lui Dumnezeu,
Episcop al Dunării de Jos,*

*Preacuvioșilor și preacucernicilor slujitori
ai sfintelor altare și preaiubiților credincioși
din eparhia noastră, har, pace, binecuvântare,
sănătate și bucurii duhovnicești sporite
pentru noi toți, de Sfintele Paști,
iar de la smerenia noastră părintească,
și frățească îmbrățișare!*

*Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!*

*„Cu dor am dorit să mănânc cu voi
acest Paști“.*

(Luca 22, 15)

Iubiți frați și surori în Domnul,

În miez de noapte, pentru toți creștinii ortodocși care participă la sărbătoarea Învierii Mântuitorului, întunericul este îndepărtat nu doar cu ajutorul luminii din lumânarea pascală și nu doar dintre noi, ci este alungat atât din creație, cât și din interiorul

sufletesc al fiecărui credincios. Acest fapt nu are explicație numai în tradiție și nici numai în evlavia noastră, a celor mulți adunați cu acest sfânt și dumnezeiesc prilej de sărbătoare, ci este prin el însuși un mare dar ceresc de care suntem împărtașiți de Însuși Biruitorul morții și Luminătorul și Izbăvitorul de întunericul iadului. De aceea, icoana tradițională și autentică a Învierii Domnului ni-L arată pe El pogorând la iad, sfărâmându-i porțile și dezrobind din lanțurile morții pe cei legați de ea și luminând, prin propria Sa lumină, calea celor înviați către viața cea veșnică. Hristos Domnul le întinde mâna și le arată lumina! „Pogorâtu-Te-ai în cele mai de jos ale pământului și ai sfărâmat încuierile cele veșnice, care țineau pe cei legați, Hristoase, iar a treia zi, ca și Iona din chit, ai înviat din mormânt“ (Catavasia Învierii). Astfel, lumina primită de la Domnul luminează toată ființa noastră și întreaga creație și ne invită să ne luminăm simțirile, să-L vedem la Sfintele Paști, în primul rând, pe Mântuitorul Hristos înviat din morți, să ne ajute și pe noi să înviem din moartea propriilor păcate; „Acum, toate s-au umplut de lumină: și cerul, și pământul, și cele de dedesubt. Deci, să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos întru care s-a întărit“ (Imosul II la cântarea a III-a din Canonul Învierii).

Iubiți creștini și creștine,

Ați observat cum, după rânduiala de totdeauna, din timpul Sfinților Apostoli și Părinți ai Bisericii noastre drept-măritoare, slujba Sfintei Învieri începe în fața sfântului locaș, iar slujitorii și noi toți îndreptați spre Răsăritul-Hristos: „Soarele cel ce luminează și împrăștie întunericul“. Preoții poartă din Sfântul Altar

aici, unde ne aflăm acum, lumina de la candela nestinsă, care-L arată pe Hristos ieșind din mormânt înviat din morți; Crucea, prin care a biruit iadul și moartea; Evanghelia, care semnifică învățătura vieții veșnice și, totodată, buna vestire a ei la toată lumea și la toată zidirea, precum și icoana Învierii, în care vedem taina cea de nevăzut altfel decât numai prin credința puternică și dreaptă. Toate acestea ne ajută să ne ridicăm de la moartea spirituală la învierea vieții creștinești.

Despre aceste realități, așa ne învață și cel între sfinți Părintele nostru Ioan Gură de Aur: „A înviat Hristos și, cu El, a înviat întreaga lume. El a înviat sfărâmând legăturile morții. A păcătuit Adam și a murit, dar nu a păcătuit Hristos și a murit... Pentru ce? Pentru că acela ce a păcătuit și a murit să poată lepăda legăturile morții prin Cel ce n-a păcătuit, dar a murit“ ca să omoare moartea (Cuvânt la Înviere, în volumul: *Sfântul Ioan Gură de Aur, Predici la Sărbătorile Împărătești și Cuvântări de laudă la sfinți*, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 2000, p. 143).

Deci, iată rostul făcliei pascale luminătoare spre viața cea veșnică, dar și spre luminarea căii noastre de la păcat la iertare, prin Taina Pocăinței, prin rugăciuni, post și fapte creștinești, precum și scopul participării noastre, atât de numeroase, la începutul slujbei, în fața Sfintei Cruci, a Evangheliei și a icoanei Învierii Mântuitorului.

După obiceiul zilelor noastre, parte dintre cei ce venim la primirea luminii ne oprim și nu mai continuăm drumul, pelerinajul, ca odinioară Sfinții Apostoli și Mironosițele, până la Sfântul Mormânt al Domnului, care este Sfântul Altar din interiorul sfântului locaș, unde îngerii ne așteaptă, pe fiecare, luminați și bucuroși, să ne arate locul unde a stat Domnul, unde stă și unde ni Se oferă să-L gustăm, „căci bun este Domnul“!

Dorim deci în acest sens, să vă invităm, iubiți frați și surori, mai ales pe cei ce frecvențați, din diferite pricini, mai rar sfânta biserică, să dăruiti măcar încă un ceas din timpul personal și să obținem împreună bucuria deplinei comuniuni, a unei participări autentice la praznicul Învierii Mântuitorului.

Preaiubiților,

Paștele este Învieria Mântuitorului și întâlnirea Sa cu noi, ca împreună „într-un cuget și cu o inimă“ să mărturisim toți astăzi: „Pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de-o ființă și nedespărțită“; ca toți „Sus să avem inimile!“; ca toți „să le avem către Domnul!“; ca toți „Pe Împăratul cel Nevăzut, înconjurat de cetele îngerești, să-L primim“; ca toți „cei osteniți și împovărați“ să venim la El, la Mântuitorul Înviat din morți, spre a ne oferi și nouă, precum Sfinților Săi Ucenici și Apostoli, Sfântul Său Trup și Scumpul Său Sânge, „spre iertarea păcatelor și spre viața de veci“.

Pentru această invitație permanentă, adresată fiecăruia dintre noi, creștinii, S-a întrupat, S-a răstignit, a murit și a înviat Mântuitorul! Nu a ales dintre noi doar o categorie aparte, cum avem noi tendința a proceda în lumea noastră, ci ni S-a adresat tuturor și pentru totdeauna: „*Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi*“ (Matei 11, 28). „*Acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă, spre iertarea păcatelor*“ (Matei 26, 28).

Dumnezeiescul Ioan Gură de Aur cheamă în veacul al IV-lea, în această sfântă zi a Învierii, după îndemnul Mântuitorului, pe toți fiii săi duhovnicești, ai domnului Păstorului celui Bun, inclusiv

pe cei întârziați și nehotărâți, neobișnuiți ori temători. „De a ajuns (la Înviere - s.n.) cineva abia în ceasul al unsprezecelea, să nu se teamă din pricina întârzierii, căci darnic fiind Stăpânul, primește pe cel din urmă, ca și pe cel dintâi, și pe cel de pe urmă miluiește și pe cel dintâi mângâie; și aceluia plătește și acestuia dăruiește; și faptele le primește; și gândul îl ține în seamă și lucrul îl prețuiește și voința o laudă. Pentru aceasta, intrați toți întru bucuria Domnului nostru și cei dintâi, și cei de-al doilea, luați plata! Bogații și săracii, împreună, bucurați-vă! Masa este plină, ospătați-vă toți! Gustați toți din ospățul credinței! Împărtașiți-vă toți din bogăția bunătății!“ (*Cuvânt de învățătură al Sfântului Ioan Gură de Aur la Înviere*).

Iată un prilej sfânt și binecuvântat: să intrăm acum cu toții în sfintele biserici unde participăm efectiv la Sfânta Liturghie, să luăm toți parte, dar și individual, la „ospățul credinței“ noastre, așa de mulți măcar la „praznicul praznicelor și la sărbătoarea sărbătorilor“, oferind și noi o oră sau două de frățescă și creștinească viețuire comunitară, ca într-o unică și sfântă familie duhovnicească, la orașe, la comune și în satele și micile cătune din laturile Dunării de Jos.

Nimeni și în niciun loc din lume nu ar putea înlocui această unică șansă de bucurie pascală, mai ales că, în multe cazuri, bisericile sunt amplasate în același loc cu cimitirele ori în imediata lor vecinătate, spre a-i apropia și pe toți „cei mai dinainte adormiți, părinți și frați ai noștri“, așteptând și ei semnul învierii dragostei noastre, prin rugăciuni, prin prezența la Sfânta Liturghie și prin fapta iubitoare de semenii noștri.

Participarea noastră rugătoare în noaptea pascală prelungește bucuria Învierii ca fapt real în viața spirituală și adâncește rațiunile binelui până la cel din urmă semen suferind de izolare, de

boală, de lipsuri de tot felul și mai ales de lipsa de iubire adevărată, sinceră și vindecătoare de ură, de violență și de moarte.

Sfânta Liturghie ne apropie, așadar, pe unii de alții până la măsurile frățietății autentice, oferindu-ne șansa de a învia din coșmarul neputinței iertării aproapelui, chiar și atunci când nu suntem noi cei vinovați. Modelul iertării semenilor nu-l putem prea ușor identifica printe noi, dar împreună, în Sfânta Liturghie, Hristos Domnul ni Se arată și ne ajută să facem pasul cel mai greu. Este Domnul iertării adevărate, Care îi primește pe toți în iubirea Sa jertfelnică și binefăcătoare: „*Să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu*“ (Ioan 13, 34). „*Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să-l pună pentru prietenii Săi! Voi prietenii Mei sunteți, dacă faceți voia Mea!*“ (Ioan 15, 13). Iată deci, e timpul să facem acest pas spre sfânta biserică, la Sfânta Liturghie, la Sfintele Paști și cât mai des, duminica și sărbătorile, căci toți dorim să fim mai buni, mai curați și mai împliniți în viața noastră de aici și, mai ales, în cea veșnică.

Preacuvioși și preacucernici frați în Domnul, Iubiți credincioși,

„În Biserica slavei tale stând în cer ni se pare a fi“, ne arată o rugăciune închinată Maicii Domnului. În biserici aflându-ne și noi de Sfintele Paști în cer ni se pare că urcăm, iar de acolo, Domnul coboară până la noi și în noi și ne oferă toate darurile folositoare sufletelor și trupurilor noastre.

De aceea, mai înainte de Sfintele Patimi, se adresează Sfinților Săi Ucenici și Apostoli: „*Cu dor am dorit să mănânc cu voi acest Paști*“ (Luca 22, 15).

Și noi, slujitorii și credincioșii, să învățăm de la Domnul, îndeosebi la Sfintele Paști, dorul unuia după altul. Dorul de frate, de soră, de părinți, de prieteni, de cei de aproape. Dorul mai ales de cei ce, departe de țară, se unesc în aceeași bucurie pascală cu noi. Dorul după părinți al unor copii rămași acasă poate fi ostoit de dragostea și de brațele noastre deschise, de inimile noastre iubitoare și de faptele noastre milostive. Să intrăm „cu dor“ în bucuria pascală pretutindeni și să gustăm efectiv toți „din os-pățul credinței“.

Este unica șansă, la Sfânta Liturghie, să primim atât Sfintele Taine, cei ce ne-am pregătit, cât și celelalte daruri pentru agape și ajutorarea săracilor, pregătite în toate sfintele lăcașuri, prin osârdia slujitorilor noștri, harnici și binevoitori, și prin jertfelnicia exemplară a bunilor noștri credincioși din eparhie.

Numai într-o astfel de stare creștinească și frățească putem înțelege de ce astăzi „în biserică nu-i nicio deosebire între bogat și sărac. Sunt egali! Ba încă mai mult! Când stau împreună, de multe ori, săracul întrece pe bogat în credință. Bogăția n-a folosit la nimic celui ce o are dacă nu are credință, și nici sărăcia nu l-a păgubit pe săracul care stă cu credință la sfântul jertfelnic... aici se cunoaște omul liber, cel eliberat de harul Domnului. Aici se vând și se cumpără predicarea cuvintelor dumnezeiești, rugăciunile părinților, binecuvântările preoților, înțelegerea, pacea, unirea. Duhovnicești sunt darurile, duhovnicesc este și prețul! Să prăznuim cu bucurie, dar și în cuvioșie. A înviat Hristos și cu El a înviat întreaga lume!“ (Sf. Ioan Gură de Aur, *op. cit.*, p. 152-153).

În aceste îndemnuri se cuprind și gândurile, și dragostea, și bucuria, prin care se cuvine să ne întâlnim toți sănătoși și plini de speranță în mai-binele poporului român, într-o etapă impor-

tantă a vieții sale, în propria sa țară și în lumea europeană contemporană. În comuniunea și în frățietatea noastră ieșim din sfintele lăcașuri mai buni și mai pregătiți de lucrarea menită să reinstaleze frumusețea, armonia și, mai ales, virtuțile creștinești în lumea noastră, tot mai îndepărtată de valorile sacre, singurele în măsură să mențină demnitatea și prosperitatea neamului nostru.

Către toți fiii și fiicele Dunării de Jos, de Sfinte Paști, îndreptăm nu doar gânduri bune din gândurile bune ale Bisericii, ci și iubire din iubirea Mântuitorului Înviat din morți devenită și a noastră, a celor ce cu brațe creștinești deschise ne apropiem unii de alții și „îmbrățișându-ne, să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi“ și să mărturisim toți: „O, Paștile cele mari și preasfinte, Hristoase! O, Înțelepciunea și Cuvântul lui Dumnezeu și Puterea! Dă-ne nouă să ne împărtășim cu Tine, mai adevărat, în ziua fără de înserare a Împărăției Tale!“ (Rugăciunea la așezarea în sfântul potir a părțicelelor pentru cetele Sfinților).

„Hristos a înviat!“
„Adevărat a înviat!“

*Al vostru de tot binele doritor
și către Domnul rugător,*

† Casian,
Episcopul Dunării de Jos